

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR NÉP LAPJA

24. SZÁM

A szakszervezetek nagygyűlése az Országos

Demokrata Arcvonal kormányát követeli

Az Országos Demokrata Arcvonal kormányprogramot adott

BUKAREST, január 30. (Bukaresti tudósítónk telefonjelentése.) Ezekben a napokban, amikor Románia dolgozó társadalma a legnagyobb érdeklődéssel és a legteljesebb bizalommal fordul a Bukarestben ülésbe szakszervezeti kongresszus felé, a demokratikus román sajtó fokozott mértékben folytatja tisztító hadjáratát a szociális haladás útjában álló reakciós erők ellen és meg nem alkuvó határozottsággal igyekszik megteremteni azt a kormánytormát, amely egyedül alkalmas és képes a békés együttélésre, valamint gazdasági biztonság megteremtésére a Dunamedencében. A Scanteia legújabb számában vezércikkkel közöl az Országos Demokrata Arcvonal tíz pontból álló kormányzási programjáról. Ez a program az ország létkérdéseinek megoldását tükrözi vissza és az Országos Demokrata Arcvonal határozott állásfoglalását rögzíti a reakciós körök ellentétes törekvéseivel szemben.

A lap bevezetőben megállapítja, hogy a reakcionáriusok népellenes politikája és a kormányzásban még megnyilatkozó befolyása fokozta a Szovjetunió bizalmatlanságát a román kormányokkal szemben, amelyekbe minduntalan befészkelődtek a reakciós elemek. A Scanteia a továbbiakban megállapítja, hogy a sovén fajpolitikáért, valamint az Észak-erdélybe küldött fasiszta gárdák büntető tevékenysége miatt az északi országrész még mindig különvált területe Romániának. Mindebből következik — írja a Scanteia, — hogy Románia, noha vállalva harcol a nagy szövetségesekkel, mindmáig még jogot sem nyerhetett arra, hogy elismert fegyvertárs legyen, annál kevésbé minősíthetik szövetségesnek. Ezekben az inséges időkben Románia még mindig nélkülözi a gazdasági kapcsolatokat nagy szomszédjával. De hiányzanak az őszinte és tartós baráti kapcsolatok is.

Az országnak és a népnek tehát igazi demokratikus kormányra van szüksége — hangsúlyozza a Scanteia. Csak az Országos Demokrata Arcvonal kormányának szüntetheti meg a Szovjetunió és szövetségesei részéről megnyilvánuló bizalmatlanságot. Csak az Országos Demokrata Arcvonal kormányának lehet véget az üzérkedésnek, a drágaságnak, a gazdasági zűrzavarnak és szüntetheti meg a néptömegek szenvedéseit: a munkások, földművesek, tisztviselők és értelmiségiek szenvedéseit. Csak az Országos Demokrata Arcvonal kormányának teremthet biztonságot a nemzetgazdaság összes t nyezői, az újjáépítést óhajtó iparosok, kereskedők, kézművesek és mások számára.

A lap ezután közli a kormányzási tervet tíz pontjában, amelyben a legfőbb irányelvek a következők:

1. A legnagyobbjok erőfeszítés a Szövetséges Nemzetek oldalán a hitlerizmus mielőbbi szétzúzása és a népek felszabadítása. A háborus erőfeszítések növelését a hadsereg megerősítésével és demokratizálásával

val kell megvalósítanunk, nemkülönben a vörös és a román hadsereg közötti fegyverbarátság megacéloásával s a harcoló front teljes értékű támogatásával.

2. A fegyverszüneti feltételek szigorú végrehajtása. Ez a biztosíték arra, hogy megnyerjük a Szövetséges Nemzetek s különösképpen a Szovjetunió bizalmát és barátságát.

3. Őszinte és tartós baráti kapcsolatok megteremtése az összes demokratikus országokkal, különösképpen a szomszédos nagy Szovjetunióval.

4. Baráti és demokratikus érzésekkel áthatott nemzetiségi politika az együttélő nemzetiségek iránt, vagyis olyan politika, amely biztosítja számunkra a sovén áramlatok és a fasiszta reakciós elemek ténykedése miatt az országtól még ma is különvált Észak-erdély bekebelezését.

5. Szabályos cserekereskedelem megindítása az összes demokratikus országokkal, különösképpen a Szovjetunióval s a szomszédos országokkal a nyersanyagellátás biztosítására, nemkülönben a mi terményeink és termékeink elhelyezésére és a munkanélküliség megakadályozására.

6. Ennek a gazdasági fejlődésnek a biztosítására és a parasztság élet-színvonalának emelésére az Országos Demokrata Arcvonal azonnal meg akarja valósítani a következő agrár-reformját:

a) Elkobozzák a háborus bűnösök, a németekkel elmenekült földbirtokosok és a mezei munkát szabotálók földbirtokait.

b) Elkobozzák az ötven hektáron felüli földbirtokokat. Az elkobozást nem alkalmazzák az egyházi birtokra.

c) Az elkobozott földbirtokokból 5 százalékos tartalékalapot létesítenek az állam részére, s a kevés földdel rendelkező parasztokat földhöz juttatják.

d) Mezőgazdasági gépközpontokat létesítenek, amelyek traktorokat, ekéket, velő- és aratógépeket bocsátanak minimális áron a földművesek rendelkezésére.

e) Az elkobozott és parasztioknak adott földek árát egy év termésének megfelelő értékeléssel, egységes áron állapítják meg. A fizetést évi tiz részletben kell az állam javára folyósítani.

7. Az Országos Demokrata Arcvonal kormányának köz- és magánvállalatok eleről eltávolítja a fasisztákat, Antonescu híveit és a szabotáló elemeket. Szigorú intézkedéseket hoz a szabotálók és üzérkedők ellen és támogatja mindazokat a gazdasági tényezőket, iparosokat, kereskedőket és kézműveseket, akik becsületesen együtt akarnak működni a vállalatok újjászervezésében és az ország gazdasági termelésének fokozásában.

8. Az Országos Demokrata Arcvonal kormányának emelni fogja a munkásság, valamint az összes állami és magánalkalmazottak gazdasági, kulturális és egészségügyi színvonalát. Különleges módon gondoskodik a frontharcosokról és családjukról.

9. Az Országos Demokrata Arcvonal demokratikus szellemben újjászervezi a hadsereget, eltávolítja a reakcionárius és fasiszta elemeket és a vezetésben megteremti a hivatásbeli kiképzés és erkölcsiség előfeltételeit. Biztosítja továbbá a még a Szovjetunióban található hadifoglyok mielőbbi visszatérését.

10. Letartóztatja és elítéli a háborus bűnösöket, végérvényesen felszámolja a legionarizmust, valamint a hitlerista-fasiszta maradványokat. Megtisztítja az államgépezetet az összes fasiszta és fasisztabarát elemektől.

Az Országos Demokrata Arcvonal kormányának következetes antifasiszta politikától áthatva, szoros, őszinte barátságban a Szövetséges Nemzetekkel és különösképpen a Szovjetunióval, elérheti azt, hogy Románia legyőzött államból a demokratikus országok nagy családjának egyenlő tagjává váljék, biztosítván ilyen módon a román állam függetlenségét, szuverenitását, biztonságát és gazdasági felvirágzását.

Az Országos Demokrata Arcvonal kormányának megvalósítását a Szakszervezeti Kongresszus erélyesen követelte. A kormányzási program őszinte igénnyel találkozott az igazi demokrácia híveinek táborában és annak irányelveit az Országos Demokrata Arcvonalba tömörült pártok és szervezetek észak-erdélyi képviselői és tömegei úgy üdvözölhetik, mint az itt lakó népek békés együttműködésének biztosítékát.

Zsukov tábornagy csapatai már csak 150 kilométerre vannak Berlintonól

Pomerániában harcol a Vörös Hadsereg

MOSZKVA, január 30. A szovjet tudósító iroda jelenti: A 3. ukrainai arcvonal csapatai január 29-én Kelet-poroszországban több mint 100 helységet foglaltak el, köztük a Königsbergtől három kilométerre északra lévő Widjungot és a négy kilométerre délre fekvő Altenberget. Königsberget a szovjet tűzérség három irányból lövi.

Egyidejűleg Allensteintől északkeletre a szovjet csapatok visszaverték a körülzárt német csapatok nyugati felé történő áttörési kísérletét. Január 28-án a 3. ukrainai arcvonal csapatai 130 német repülőgépet, 270 gépkocsit, 136 löveget zsákmányoltak és több mint 1300 német katonát ejtettek foglyul.

Thornnál tovább folyt a körülzárt ellenség megsemmisítésére irányuló harc. Brombergből északnyugatra az 1. fehérorosz arcvonal csapatai elfoglalták Vandsburgot több mint 60 más helységgel együtt, közte Kamint és Wisseket.

Január 29-én Zsukov tábornagy csapatai áttörték a német határon létesített védelmi vonalat és 45 kilométeres arcvonalon behatoltak Pomerániába. Elfoglalták Schönlake, Lukas-Kreuz, Woldenberg és Driesen helységeket több mint 150 más faluval együtt. Woldenberg csupán 150 kilométerre fekszik Berlintonól és 86 kilométerre Stettintől.

Egyidejűleg lengyel területen az 1. fehérorosz arcvonal csapatai Posentől nyugatra elfoglalták Zirke, Birnbaum, Neustadt, Nowy Tomisz és Wollstein városokat több mint 400 más helységgel együtt. Posennél tovább szorult a gyűrű a körülzárt ellenség körül.

Katowicztől északnyugatra és délnyugatra Konyev tábornagy csapatai több mint 70 községet foglaltak el. A 4. ukrainai arcvonal csapatai január 29-én nehéz terepen és erdős vidéken a Kárpátok északi részén elfoglalták Nowy Targ fontos közlekedési csomópontot és az ellenség erős védelmi támaszpontját több mint 100 községgel együtt.

Budán tovább tartott a felmorzsoló harc, amelynek során a szovjet csapatok 32 börtömböt foglaltak el. Január 28-án az összes arcvonalakon 203 német harcokocsit semmisítettek meg és 116 német repülőgépet lőttek le.

HIREK

Kultura a gyárban

A Szabad Színpad néhány tagja forradalmi újítást hozott be a kolozsvári kulturmunkában. Két zenész és egy szavaló sorra járja a gyárüzemeket és a déli ebédszünetben röpdülő hangversenyeket, illetve kulturelőadásokat tart. A munkában kiláradt munkások és munkásnők ládák tetején elhelyezkedve hallgatják Csajkovszky és Mozart finom zenéjét, Ady Endre és József Attila harcos költeményeit.

Első pillanatban különösen hat a költészet és magas énekművészet a gyári üzemhelyiségben, de az első proletárverssel, mely emberséget kiált a dolgozók számára, igazán mély értelmét kapja a szalonok bárszékéi között merő formajátékká sebélyesített magasművészet. A munkások érzik, hogy szellemi éhség is van, amit szellemi táplálékkal kell kielégíteni. Érzik, hogy a szellem a magasabb rendű emberség felé tör s a munkás nem elégedhetik meg többé egy selejtes kultura tucattermekeivel.

A munkások tágult szemmel, föllekesülten kísérik az egyes műsor-számokat és kitörő tapsokkal jutalmazzzák a művészeket, akik a szellemi élet értékeit a dolgozókhöz vit-
szik el.

*

ELŐADÁS A NEMZETISÉGI KÉRDÉSRŐL. A Tantestületi Szakszervezet tagjai részére a Józsa Béla-Athenaeum előadássorozata keretében szerdán délután 3 órakor a Diákház zenetermében Simó Gyula tart előadást „A nemzetiségi kérdés” címmel.

A KOLOZSVÁRI ELHAGYOTT VAGYONOK KEZELŐSÉGE felszólítja az elhagyott ingatlanok és ingóságok bérlet és gondnokait, hogy a berletmenyek után fizetendő béréket a kezelőség pénztárába (Szentegyház-utca 34) minden hó 5-ig tizessék be.

A VIZ- ÉS VILLANYSZERELŐ MUNKÁSOK szerdán délután 4 órakor a Vasmunkás Otthonban (Fejedelem-u. 7) fontos értekezletet tartanak. Kéri a tagok pontos megjelenését.

A VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE felkéri a vas- és fémpipari munkásokat, hogy tanoncszükségleteiket jelentésként be a szervezet titkárságának (Fejedelem-u. 7).

A TANÁROK ÉS TANÍTÓK TISZTOGATÓ BIZOTTSÁGA legközelebbi ülését pénteken reggel 9 órakor tartja a közigazgatóság épületében.

A KOLOZSVÁRI DEMOKRATA ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG a zsidó ingatlanok (lakás, üzlet) bérlőinek tudomására hozza, hogy az előbbi gondnokok megbízatása megszűvén — csakis a Népközösség által nevezett új gondnokok kezébe, ilyen új gondnok hiányában pedig a Népközösség ingatlan osztályához (Mikes-u. 16) történő lakbért fizetéseket ismeri el érvényeseknek. A február hóra esedékes lakbérték február 1-től 5-ig fizetendő.

ELŐADÁS VETITETT KÉPEKKEL. A szabadegyetemi előadássorozat keretében csütörtökön délután 4 órakor a Diákház zenetermében Boga Alajos dr. tart előadást „A legszebb színű állatok” címmel. Az előadást vetített képekkel kísérik.

KI TUD ELHURCOLT MUNKÁSVAGYONRÓL? A múlt év tavaszán a Vasmunkás Otthont bitorló német alakulatok onnan körülbelül 150—160 barna, jókárban levő hajlított székot elhurcoltak. Aki székot valamelyik, a Mócok-utján vagy az Új-utcában levő épületbe szállították. Mivel munkásvagyonról van szó, felkérjük azokat, akik erről valamit tudnak, szíveskedjenek értesíteni a szakszervezet titkárságát.

FIGYELEM. A cipészszakosztály vezetősége kéri a típus-cipő készítőket csütörtökön délután 2 órára megjelenni szíveskedjenek a választmányal együtt. Vezetőség.

FELHÍVÁS A DÉLERDELYI MENEKÜLTÉKHEZ! A Magyar Népi Szövetség felhívja a vasmunkás elemek elől Kolozsvárra menekült magyarfenei, györgyfalvi, tordaszentlászlói, keszűi és szovati lakosokat, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a Szövetség székházában (Parkas-u. 7) személyi adataik összeírása végett.

HALÁLOZÁS. Úzv. Kovács Andrásné, néhai Kovács András volt városi főtanácsos és ref. egyházkerületi főgondnok neje hirtelen elhalt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz. Dr. Sily-család.

Az Apácai Csere János-népakadémia tanfolyama Erdély történelméről

Az Apácai Csere János-népakadémia Erdély történelmének, gazdaságtörténetének, valamint irodalom- és művészettörténetének ismertetésére — kizárólag tanárok, tanítók és más népnevelők számára — hathetes tanfolyamot rendez. A tanfolyam előadói programja:

Balogh Edgár: Erdély története.

Jordáky Lajos: Erdély gazdaságtörténete.

Entz Géza: Erdély művészete.

Jancsó Elemér: Erdély irodalomtörténete.

Az előadásokat minden hét keddi és pénteki napján 3-tól 6 óráig a volt Erdélyi Kőr helyiségében (Szabadságtér 5. első emelet) tartják.

A tanfolyam február 8-án, pénteken kezdődik és március 16-án fejeződik be. Az egy órára tervezett előadásokat minden esetben félórás megbeszélés követi.

A tanfolyamra csak zártszámú hallgatót vehet föl a rendezőség. Jelentkezés az EMKE irodájában (Magyar-u. 1). Hozzájárulás a teremköltségekhez személyenként 30 pengő.

A városi Tisztogató Bizottság jelentése

KOLOZSVÁR, január 30. Kolozsvár város Tisztogató Bizottsága a hó folyamán a különböző ügyosztályok husz tisztviselőjének, illetve alkalmazottjának ügyét kivizsgálván, a következő határozatokat hozta:

Konczwald Tibor dr. volt városi tisztiorvost az ellene felhozott vád alól felmenti, miután a kihallgatott tanúk konkrét esetekkel bizonyították, hogy nevezett tisztiorvosi minőségében a hatáskörébe tartozó zsidó személyek deportálását — ránézve veszélyessé válható körülmények között — megakadályozta s ezzel sok emberéletet megmentett.

Kompanek János, a Villamosművek volt vezérigazgatójának ügyében a vizsgálat megállapította, hogy nevezett a munkások és tisztviselők elbocsátásában sem politikai, sem nemzetiségi-ellenes szempont nem vezette és ilyen ténykedésében hatáskörén felüli: kormánybiztosi vagy katonai parancsnok által kiadott határozott parancsot hajtott végre. Az ellene beadott vádakból a Bizottság megállapította, hogy az egyik panaszos sérelmeinek rugója tisztán személyi torzsaikodás eredménye, másik panaszos vádjá pedig, aki elbocsátásának okául nemzetiség ellenes beállítottságot jelölt meg, egybehangzó tanuvallomások alapján megdőlt. A Bizottság Kompanek Jánost felmenti.

Polónyi Istvánt, a Villamosművek delegált igazgatóját és Buzeskó Gyula dr-t, a Villamosművek főpénztárosát, akik ellen a vizsgálat folyamán vád nem merült fel, a Bizottság felmenti. Dobai Gábort, a Gázgyár tisztviselőjét — aki a zsidók gettóbavitele idején közreműködött — a Bizottság ideiglenes érvénnyel felmenti, miután ellene terhelő adat nem merült fel és önvallomása szerint emberséges magatartást tanusított a hatáskörébe került egyénnel szemben.

Valkai Pál városi mérnököt, aki önvallomása szerint a gettóban pár napig mint értéknuglázó hivatalnok működött s később a főzökemencék építésénél technikai ellenőrzést végzett, terhelő adat híján a Bizottság ideiglenes érvénnyel felmenti.

Szögi Sándort, a mérnöki hivatal tisztviselőjét, miután megállapítást nyert, hogy egy zsidó tanást csak mint másodigénylő kért kiutalásra s a volt tulajdonos és édesanyja elszállítását nem ő sürgette, a Bizottság felmenti.

Agopcsa Gergely dr. városi segéd-irodatisztet, aki bebizonyította, hogy mesterségesen láplált négyhónapos gyermekének megmentése érdekében lávozott szolgálatából és jelentkezésének késését orvosi bizonyítvánnyal igazolta, a Bizottság a vád alól felmenti.

Páll Gyulát, a városi közlekedési hivatal tisztviselőjét nemzetiségi üldözöttekkel szemben tanusított bünyös eljárása miatt hivatalából való azonnali és végleges elbocsátásra ítélik. Páll Gyula befolyáros sógora révén lakásmegszerzés céljából kény-
szerlakhelyre szállította Silbermann

Helént és agyvérzésben szenvedő édesanyját, holott a tisztiorvos nevezeteket lakásukban visszahagyta volt.

Harrach Lajost, a közellátási hivatal tisztviselőjét a Bizottság bünyösnek mondotta ki és hivatalából való végleges elbocsátásra és azonnali internálá ra ítélte. Harrach Lajos annakideién Bikfalvy és Mátray nevű feletesei, valamint a kihágásért beidézték felek között a „közvetítő-alkusz” szerepét töltötte be, továbbá német Gestapo-tisztet kalauzolvá részt vett Rosmann Jenő Petelei-utca 10. szám alatti lakos letartóztatásában és toloncházba való szállításában.

Fazekas Gyulát, a közellátási hivatal, valamint Nyilas Endréné sz. Fischner Ilonát, a népjóléti hivatal tisztviselőjét, miután nevezettek ellen vád nem merült fel, a Bizottság felmenti.

Szente Győzőt, a népjóléti hivatal tisztviselőjét, aki a gettózás idején lakások lepecsételését végezte, majd butorszállítási munkálatokban tevékenykedett, miután ellene terhelő adat határozathozatalig nem merült fel, a Bizottság ideiglenes érvénnyel felmenti.

Müller Andor adótisztet, miután az ellene emelt vádak kétséget kizáróan be nem igazolódtak, a Bizottság felmenti.

Miklós Sándor adótisztet a Bizottság megdorgálta, mert bebizonyosodott, hogy nevezett a zsidók elszállításakor egyes esetekben hangsokodott. Enyhítő körülmény: a vádlott gyenge idegállapota, egy Fetterle nevű detektív terrorjának hatása, mely alatt cselekedett, és később tanusított megbánó magatartása.

Miklóssy Évát, az anyakönyvi hivatal tisztviselőjét a Bizottság antiszemita vádjában bünyösnek találta és hivatalából való azonnali végleges elbocsátásra ítélt.

Nagy Rózsa tisztviselőt, aki — vallomása szerint — egy napot töltött a gettóban az értékvétel idején, a Bizottság terhelő adatok híján felmenti.

Dr. Nádas Lajosné sz. Schuller Annát, városi tisztviselőt a Bizottság ideiglenes érvénnyel felmenti. Nevezett a gettóban motozó munkát végzett volt, de vallomása szerint kényszer hatása alatt, s belső vizsgálatot a parancs ellenére sem követelt el. Terhelő adat ellene nem érkezett. Megjegyzendő, hogy a tisztviselő-motozókat pár nap mul-
tán leváltották és hivatasos szülész-
nőket rendeltek ki motozásra

Korda Gyula közellátási tisztviselőt, aki a zsidók gettóba vitele idején, mint kirendelt tisztviselő működött, a Bizottság ideiglenes érvénnyel felmenti, miután ellene terhelő adat nem érkezett.

Kibédi Albert városi altisztet a Bizottság állásából való végleges elbocsátásra ítélt. Kibédi Albert, mint a Székely Alkalmazottak Egyesületének vezetője, szorosan együttműkö-

dött a legradikálisabb fasiszta programu Wesselényi Lövészegyesülettel s annak felhívására a vezetés alatt álló tagok sorából fegyveres kiképzésben részesített csapatot bocsátott rendelkezésre, tehát részese volt egy politikai bünyselekménynek.

*

Itt jegyezzük meg, hogy a Magyar Népi Szövetség a Magyarország március 19-i német megszállása után is he.yükön maradt és a zsidók elszállításakor — akár felsőbb parancsra is — szerepet vállalt, s diplomával rendelkező tisztviselők felmentése ellen tiltakozását jelentette be s fellebbez, viszont fellebbez ugyanekkor Kibédi Albert városi altiszt elbocsátása ellen is, miután igazolható, hogy a Székely Alkalmazottak Egyesülete már 1941 őszén szembefordult a Wesselényi Lövészegységgel s demokratikus irányzatokkal került érintkezésbe.

Hogyan állunk a közmunkával?

KOLOZSVÁR, január 30. A német náciik végleges leverése s a béke kivívása érdekében egyre nagyobb jelentőségűvé válik a közmunkaszolgálat. A közmunkák a harcoló seregek gyors utánpótlását mozdítják elő. Epp ezért megkérdeztük a városi közmunkaügyi hivatal vezetőjétől, miként folyik a munkanélküliek jelentkezése és a közmunkamegváltás díjainak a befizetése?

— A munkanélküliek összeírása és közmunkába való beállítása már a múlt hét folyamán megindult — mondotta Neumann Sándor, a hivatal vezetője. — Ugyiszintén megkezdte működését a közmunka megváltásának összeget kiróvo bizottság is. Már megállapítható, hogy a vagyonos réteg, a gazdag nagykereskedők és iparosok, egyáltalán nem értették meg a gyors győzelemhez hozzájáruló közmunkák fontosságát s nem röstelik egynapi jövedelmük gyanánt 20—30 pengőt felajánlani közmunka-váltás címen. Teszik ezt akkor, amikor egyszerű munkások és közhivatalnokok 50—60 pengőnyi napikeresetet adnak le közmunka-váltásba havi fizetésükből...

A további felvilágosításokból kitűnik, hogy az így betolyo összegekből szombaton már kifizették annak a 150 tónyi munkásnak a béréit, aki mint munkanélküli jelentkezett közmunkára. A még nem jelentkezett munkanélküliek jól teszik — tudjuk meg a közmunkaügyi hivatalban —, ha mielőbb felvétetik magukat a közmunkára, mert a megyei falvakból rövidesen bejönnek a munkát kereső falusiak is s így könnyen megeshetik, hogy a később jelentkező városi munkanélküliek már nem juthatnak munkához. Kivánatos tehát, hogy a városi munkanélküliek idejében ragadják meg a fizetéses munkaalkalmat, mert a városnak nem áll módjában őket más segélyben részesíteni. A fizetett közmunkák megélhetést biztosítanak a munkanélkülieknek. Munkanélkülieknek a közmunkát megváltani nem lehet. Szakszervezeti segélyeket is csak a közmunkán való részvételt igazoló irással vehetik fel.

A közmunkaügyi hivatal azt is kívánatosnak tartja, hogy a vállalatok mielőbb fizessék be alkalmazottaik egynapi fizetését s ne halasszák ezt a hónap elejére, mert így elkerülhetik a befizetésnél való tartózkodást.

Azokat a munkanélkülieket, akik idézésre sem jelentkeztek, már átadták a rendőrbírósnak. A közmunkaügyi hivatal a jövőben is így jár el azokkal szemben, akik megpróbálják kivonni magukat a gyors győzelem érdekében oly fontos közmunkák alól. A közmunkaügyi hivatal megtalálja a módját annak is, hogy a siránkozó és szűkkeblű vagyonosokat vagyontukhoz és jövedelmükhöz mért adozathozatalra bírja. A munkásság sem túri, hogy a háboru eme haszonélvezői most is a dolgozó tömegekre hártsanak át minden áldozatot.

Pátrășcanu Igazságügyminiszter a háborús bűnösökről és védelmezőikről

„A román nép jövője nagy mértékben függ attól, hogy szakít-e valóban a múlttal?”

BUKAREST, január 30. Lucrețiu Pátrășcanu, a román kormány kommunista igazságügyminisztere előadást tartott a rádióban a háborús bűnösök megbüntetéséről, ismertette a most megjelent törvény kapcsán e kérdés politikai és erkölcsi vonatkozásait.

Mielőtt az előadás ismertetésére rátérnénk, tudnunk kell, hogy ez a törvény nem Pátrășcanu miniszter törvénye. Ő néhány héttel ezelőtt nyilvánosságra hozta törvényjavaslatát, amely egyenesen, kibúvók és hátsóajtók nélkül kategórikusan intézkedik mindazok felelősségvonnásáról, akik a fasizmus szolgálatában állottak. Közbejötték azonban a reakció immár közismert, kormányon belüli és kormányon kívüli erők s addig furták-faragták a törvénytervezetet, amíg elvesztette határozott körvonalait. Kétségtelen, hogy ez a törvény is megteheti a szolgálatokat, de csak abban az esetben, ha az alárendelt végrehajtó szervek a legnagyobb határozottsággal és eréllyel hajják végre. Hogy ez valóban így lesz-e, arra csak a jövő adhatja meg a feleletet.

Egy azonban bizonyos: Pátrășcanu igazságügyminiszter mindent el fog követni, hogy jogánatosítsa rendelkezéseit, s miután az egész folyamat irányítása az ő kezében összpontosul, remélhető, hogy a reakciók ellenállása mellett is sikerülni fog keresztülvinnie akaratát, annál is inkább, mivel az ország becsületesei dolgozói szervezeten, egy emberként állnak mellette.

Maga a rádióbeszéd, amellyel, hogy feltárja a helyzetet s rámutatott az új rendkívüli fontosságára, egyúttal megőrzése is volt a reakciónak és a lappangó fasizmusnak.

Az igazságügyminiszter mindenekelőtt utalt arra, hogy az augusztus 23-iki történelmi esemény betetőzőképpen azonnal hozzá kellett volna látni a háborús bűnösök és az ország romlásáért felelős személyek letartóztatásához és már meg is kellett volna történnie a büntetések kiadásának. Ezt azonban meggátolta a fegyverszüneti kormány és az ezt követő kormányok összetétele.

A vétkesek megbüntetése világos és határozott választalat von a román nép és azok közé, akik az ő nevében büntények és embertelenségek hosszú sorát követték el, csatlakozván a hitleristák rablópolitikájához. Ha áll is a tétel, hogy az egész nép egyetemesen felelős azért, hogy ezt a rendszert túrta, az egyéni büntények tekintetében a román népnek valamennyi vétke példás megbüntetésével le kell ráznia magáról ezt a felelősséget.

Az igazságügyminiszter ezután felsorolta, kik tekinthetők háborús bűnösöknek és kiket terhel a felelősség azért, hogy befolyásukat latba vetve a hitlerizmus karjaiba dobták az országot és a szovjetellenes háború előkészítésével az ország romlását okozták. A fegyverszüneti egyezmény előírja a háborús vétkesek megbüntetését. Míg a háborús bűnösök s az ország romlásáért felelős személyek kérdése nincs gyökeresen elintézve, senkinek sem szabad azt képzelnie, hogy Románia részt vett a Szövetséges Nemzetek harcában.

Előadását azzal fejezte be, hogy a háborús vétkesek megbüntetésével a román nép igazságot szolgált. Ez az igazságszolgáltatás pedig csak akkor lesz eredményes, ha temetülések és kibúvók nélkül történik meg. A román nép jövője nagy mértékben függ attól, hogy szakít-e valóban a múlttal és nem vállal-e semmi közeledést a bűnösökkel?

Gh. orghiu-Dej a szovjet-román viszonyról

Egy másik fontos nyilatkozat is elhangzott a napokban. Gheorghiu-Dej közlekedésügyi miniszter, akinek an-

nakidején, mint ismeretes, igen nagy szerepe volt a grivici sztrajkknál, s akit ezért tízesztendei börtönbüntetésre ítélték, nemrégiben Moszkvában tárgyalt, ahol a szovjet vezetőkkel folytatott megbeszélései nyomán számos nagyjelentőségű eredményt ért el főleg gazdasági vonatkozásban. Nemrégiben fogadta a sajtó képviselőit s egyebek között kitért Románia és a Szovjetunió viszonyára.

Gheorghiu-Dej a következőket mondotta:

— Fel lehetne tenni a kérdést, mi az oka annak, hogy Románia mind- eddig még kereskedelmi szerződést sem tudott kötni a Szovjetunióval? Őt hónap telt el augusztus 23 óta s négy és fél hónap a fegyverszünet alairása óta. Mindezek ellenére Románia még a fegyvertárs viszonyában sincsen a Tanácsköztársaságok Szövetségével. Mindkét országnak érdeke, hogy elérje a gazdasági javak élénk cseréjét s Románia számára lehetőség nyílik szétzúllott ipara újjászervezésére és a lakosság anyagi helyzetének javítására.

— Ennek a tisztázatlan helyzetnek az oka — szerintük, az Országos Demokrata Arcvonalhoz tartozók szerint — az eddigi kormányok gyanús és tétovázó politikája. A fegyverszüneti szerződés feltételei körül folyó huzavonával alapos okot adtunk a Szovjetunióknak, hogy bizalmatlan legyen irányunkban. A bizalmatlanságnak ezt az árnyalatát éreztem a Szövetséges Ellenőrző Bizottság román hatóságainkhoz intézett felhívásában és a moszkvai tárgyalásokon is.

— Mindez idő alatt számos antidemokratikus jelenség nyilvánult meg az országban. Ezek az ugynevezett történelmi pártok egyes nagy felelősséggel tartozó vezetői részéről indultak ki. Nem tekinthető véletlennek, hogy a Vasgárda maradványai a Nemzeti Parasztpárt egy-egy vezetőjében találtak támaszra, mint ahogy nem véletlen ezeknek a politikai magatartása a parasztok földhözjuttatása, a földreform, a munkásság szer-

vevényes kérdéseiben sem.

— Feltehetjük a kérdést, hogy mi a teendő? Erre mi, akik az Országos Demokrata Arcvonalhoz tartozunk, így válaszolunk: Csak az őszinte barátság politikája, a fegyverszüneti feltételek őszinte betartása, az ország következetes demokrata politikája változtathatja meg Románia helyzetét.

Az Ekések Frontja országos nagygyűlés. e hé. zül

Február második felében tartják meg Bukarestben az Ekések Frontja nagygyűlését. Erre a kongresszusra az ország minden részéből összegyűlnek a parasztküldöttek.

Groza Péter pártja, amely már közel egy évtizeddel ezelőtt összekötötte sorsát a munkásmozgalmakkal s ennek logikus folyományaképpen hangoztatja a magyarsággal való baráti együttélés szükségességét, mind nagyobb tömegeket hódít ország-szerbe. A román parasztság, amely eddig majdnem kizárólag csak a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt hangzatos jelszavainak s uszításainak volt kiszolgáltatója, most demokratikus jogaira s kötelességeire ébred. A helyzet tisztázásához kétségtelenül nagyban hozzájárult az a tény is, hogy a két fentemlített, történelminek neve ettől párt a nagybirtokosok védelmében a legélesebben szembe fordult a földreform megoldásával s ezzel nyilvánvalóvá tette a földművelés előtt, hogy kik azok, akik utját állják jogos követeléseit teljesítésének.

Ralea Mihály professzor, az Ekések Frontja elnöke, most Moldyába utazott, hogy végiglátogassa a párt összes szervezeteit.

Magyar szónok a demokrata nők konferenciáján

Megalakult és a nők egyenjogúságáért harcol a Demokrata Nők Blokkja. Gyűlésüket a Kereskedelmi Akadémia gyűléstermében tartották meg s a találkozón a legkülönbözőbb tár-

sadalmi rétegekhez és foglalkozási ágakhoz tartozó nők vettek részt. Munkásnők, értelmiségi asszonyok, háztartásbeli alkalmazottak, valamennyien jogaikat követelők, töltötték be a termet.

A felszólalók közül talán Vasllica Neica buitei földművesasszony aratja a legnagyobb sikert, aki egyszerű szavakban ismertette a katonai szolgálatot teljesítő férfi asszonyának nehéz helyzetét. Befejezésül földet követelt a parasztság számára. A munkásnők nevében Balmazach Livia, a szakszervezetek nevében Cernea Marietta, a magyar nők nevében pedig Vajda Margit szólalt föl. A gyűlés résztvevői végül határozati javaslatot fogadtak el. Ez kimondja a Demokrata Nők Blokkjának megalakulását. A szervezet harcot folytat a nők egyenjogúsításáért, a férnakkal egyenlő javalmazásért, a gyermek- és anyavédelem biztosításáért és az irástudatlanság megszüntetéséért.

Sárkány Péter

Február elsejét

szívszorongva várja sokezer kolozsvári tisztviselő és nyugdíjas. Mert tél van és hideg, táznak a gyermekek, de még a felnőttek is. Drága az elelmiszer s élni kell!

Tisztában vagyunk mindnyájan gazdasági életünk újjáépítésének óriási nehézségeivel. Tudjuk, hogy a nagy adóhözletők legtöbbje emennekült, hogy a kisiparosok jórészt tönkretette a háború s a keresők tábora erősen megcsappant. S azt is tudjuk, hogy a kiadások nem csökkentek, hanem emelkedtek. Hiszen a tisztviselőket ma is fizetni kell, még pedig fölemelt fizetéssel. A fasizmus által szétrombolt hidakat, vasutakat, gyárakat és épületeinket is újra kell építeni s mindez egyelőre csak kiadást jelent.

Aldozatot kell hoznunk és ezt tesszük is napról-napra. S ha most mégis tollat ragadtunk, hogy erről írjunk, tesszük ezt azért, mert nem tarjuk helyesnek azt, hogy a nyugdíjasok ezrei hónapok óta egyetlen fillért sem kaptak!

Nem tarjuk helyesnek azt sem, hogy egyes tisztviselőkatagóriák januárra megkapták teljes fizetésüket, míg mások egy fillért sem!

Aldozatot kell hoznunk — tudjuk, és vállalja is mindenki a lehetőség hararai között. Kitartható is van mindenkinek bizonyos ideig, ami a ruházatkodást és lakást illeti, de enni kell mindennap s fűteni is kell!

A kérdés megoldása tehát égetően sürgős!

Javasljuk, hogy ha nem jut mindenkinek egész fizetés és nyugdíj, akkor adják ki annak csak bizonyos részét, mondjuk kétharmadát, vagy felét, de — mindenkinek! S tüssék ki legelső sorban, lehetőleg egész összeggel, a kistisztviselőket és a nyugdíjasokat s a visszatartott összeg a fizetés nagyságának arányában növekedjék. Mert enni és fűteni mindenkinek egyaránt kell, a ruházatkodással pedig várjunk egy keveset.

Javasljuk, hogy az olyan köz-tisztviselő és nyugdíjas, akinek a családjában kereskedő, vagy valamely szabadfoglalkozást űző tag van, egyelőre egyáltalán ne kapjon fizetést, vagy nyugdíjat.

Javasljuk, hogy — szükség szerint — csökkentsék a tisztviselők számát s hogy Marosvásárhely példájára mindenki, aki csak teheti, mondjon le havonta 1 napi fizetéséről a város újjáépítése érdekében.

Es javasljuk mindenképp, hogy a háborús bűnösök, az emennekült és itt maradt fasizták vagyonát használják fel a köz érdekében.

Igazságos és sürgős intézkedéseket várunk hatóságainktól, akik demokratikus közvéleményünk bizalmát élvezik és hisszük, hogy intézkedéseikkel ezt a bizalmat csak még megerősítik.

Simó Gyula

Köszönet a vasutépítők nevében

KOLOZSVAR, január 29. A vasuti munkásság részére összesen 216.000 pengő gyűlt össze. Ebből 85.000 pengőt 423 segélyezésre szorult vasutas család között osztottunk szét. Segélyt elsősorban a csalátlenn-tartó apa nélkül maradt családoknak, másodsorban a Dunántúra helyezett és onnan visszatért román vasutascsaládoknak és végül azon CFR-nyugdíjasoknak juttattunk, akik családjára arra a legjobban rá volt utalva. A legkisebb összegű segély 125 és a legnagyobb 425 pengő volt. A segély összege aszerint változott, hogy hány tagja volt a segélyezett családnak.

A szakszervezet részéről köszönetet mondunk mindazoknak, akik adományokkal támogatták a nehéz helyzetbe jutott vasutasokat. Köszönetet mondunk elsősorban a Kommunista Pártnak, a segélyezés kezdeményezőjének, továbbá a Népvédelmi Egyesületnek, a Szociáldemokrata Pártnak, a Szakszervezeti Tanácsnak, ugyszintén valamennyi szakszervezeti csoportnak, a „Világosság” szerkesztőségének és kiadóhivatalának és az egyeseknek, akik a vasutasok felsegélyezéséhez hozzájárultak. Azok, akik a vasutasokat segélyezték, mindig számíthatnak kötelességtudásunkra. Nem tekintettük a számunkra nyújtott segélyt alacsonyának, hanem a dolgozó társadalom kölcsönös segítségének, a demokratikus szolidaritás legszebb és leghatékonyabb megnyilatkozásának.

Külön köszönjük meg a kolozsvári Erdészeti Hivatal 758 pengős, a Banca Românească 190, s a sütőiparban dolgozó segédek 115 pengős gyűjtését, mint akik utólag juttatták el a nekünk szánt adományt.

A 216.000 pengős összegből 40.000 pengőt a vasutasok gyermekei számára felállított napközi otthon és közös konyha javára fordítottunk. 85.000 pengőt az előbb említett családok újabb segélyezésére szánunk, s 6200 pengőt előre nem látott baleseti segélyre tartálholunk. A kifizetési ipeket bárki ellenőrizheti a Vasutasok Szakszervezeténél.

Külön köszönjük meg a hóstáti töldecszének természetben adományukat. Reméljük, hogy segítségükre alkalomadtán segítséggel válaszolhatunk. Ha a nyáron az aratásnál vagy más mezei munkánál szükségük lesz munkáskézre és a romok már el lesznek takarítva, akkor majd sorainkból önkéntes munkacsoportokat, kalákákat szervezünk s a minket segélyező hóstáti töldecszének mi is segítségükre leszünk. Ugy hisszük, hogy ezzel az igérettel híven kifejezésre juttattuk együttérzésünket.

Timofi Gheorghe

Kolozsvári Vasutas Szakszervezet titkára

Apróhirdetések

HIRDETESI ÁRAINK: Apróhirdetés szavankint 60 filler, legkisebb apróhirdetés 10 szög 6 P. Keretes hirdetés cm² 1.50 P. Hírek között szavankint 1.50 P. Nyíltíre szavankint 3 P. Közg. közlemények szavankint 2 P.

Adás-vétel

ELADÓ gyapju férfi pullover. Szabadság-tér 6. Házfelügyelő. 2994

EGY fűrdőkád és henger, meg egy 0.6 HP. motor eladó. Kadák-utca 4. Villany-szerelőnél, 2992

ELADÓ egy komplett férfi sz. Balassa-utca 26. 2993

ZEPHIR rendszerű kis kályhát megvételre keresek. Egyetem-utca 1. II. em. 4. 2991

SZABÓMŰHELY berendezéssel együtt sürgősen átadó. Balassa-utca 1. Török kályhá. 3001

41-ES, jó állapotban lévő férfibakancs eladó. Cim a kiadóban. Gr. 3001

BELGA állótűkör eladó. Terkál, Unió-utca 3-5. 3004

ELADÓ szépformájú, modern, új férfi-karóra, Doxa. Megtekinthető délelben 1-3 között. Sebészeti klinika, L. oszt., 4. szoba. 3021

ELADÓ szép oszlopkályhák. Árpád-ut 9. sz. Házmeztárnél. 3008

ELADÓ jömenetelű korcsma és fűszerüzlet betegsége miatt. Azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 3025

STOWER irodai írógép és egy Remington part olcsón eladó. Szentegyház-utca 3. földsz. 1. 3013

ELADÓ egy 2 méteres üzleti pult és egy 200 literes új petróleumtartály. Tejéki Mihály u. 17. 3019

EGY kétszemélyes libatollunyha, gyapjupókró eladó. Veress, Szasz Donoko-u. 2. szám. 3020

ELADÓ egy fekete női kabát. Széchenyi-tér 40. II. em. 3017

EGY mázsa válogatott rózsaburgonya eladó. Bocskai-u. 7. 3011

BELYEGGYŰJTEMENYEKET, tömegbélyegyet bárkinél előnyösebben vásárolás. David Ferenc-u. 12. 2459

VAS iratszekrény, író- és munkaasztalok, csiki gyapjuszőnyvek, kettékerékű taliga eladó. Majajti-utca 10. I. em. 2926

HAIVAN hold szántó részesművelésre, gazdasági épületekkel kiadó. Dézsa-utca 3. szám. 2957

ELADÓ egy szép kivitelű díofurniroz, komódinál szekrény. Zsolt vezér-utca 17. szám. 2966

NAGY villanyhűtő készüléket megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2985

VASZÉK perzsaszőnyveket, lüggönyöket, terítőket, egy- és kétszemélyes és egydecis kölnivizes üvegeket. Kottlenberg, Tamar-utca 14. 2977

Alkalmazást kaphat

KERESKEDELMi vállalat keres könyvelőket, aki pénztárkezelésben, román és magyar levezetésben gyakorlati al. Ajánlatokat "Pénzügyi könyvelő" jellegűre a kiadóba. 3000

HAROMTANU család szerény igényű háztartásot keres. Érdeklődni a. e. 9-14 óráig a Széchenyi-tér 3. számú börtönben. 3010

MEGBIZHATÓ, értelmes fiút jó fizetéssel kifizetőnek tevesz, esetleg teinapra Kovács László-cég, Dézsa György-u. 9. emelet. Jelentkezni délelőnt. 3007

Ingatlan-lakás

NEGYEZŐS, összkomfortos lakás kiadó. Erzsébet-u. 34. 2995

BÜTOROZOTT szobákat keresek jól illesztő megbízható részére. "Express"-iroda, Dézsa György-utca 6. 2995

VAN kiadó lakás? Az "Express" iroda kiadja Önnek. Dézsa György-utca 6. 2995

BÜTOROZOTT szoba komforttal vagy anélkül kiadó. Mócsok-utca 147. 2999

NEGYEZŐS komfortos lakás kiadó Dohány-utca 5. alatt. Értekezni Deák Ferenc-utca 13. emeleten. 2997

KIADÓ két szoba, konyha mellékhelyiségekkel és nagy gyűmölcsösökkel. Dohány-ut 90. Ert. Turós tanuló, Unió-utca 8. szám. 2902

KIADÓK jutányosan ezonnalra szobák külön vagy együttesen. Szabadság-tér 26. szám. 3024

BÜTOROZOTT szoba kiadó fűrdőszobahasználattal. Buza-utca 9. Értekezni 12-ig. 3005

KIADÓ két szoba-konyha, komfortos lakás Dermata közelében. Cim a kiadóban. 2924

A Városi Színház műsora:

Január 31-én, szerdán délután 4 órákor:
Cicok asszony.

LEGUJABB

Északerdély követői nagy sikert arattak a szakszervezeti nagygyűlésen

A román földmunkásság erélyesen hallatta szavát

BUKAREST, január 30. (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése). A szakszervezeti kongresszuson — a szakmai szövetségek együttes tanácskozásának második napján — három rendkívül fontos beszéd közül kettőt Északerdély kiküldöttjei tartottak.

Veress Pál rendkívüli erellyel elmondott magyarnyelvű beszédében kifejtette, hogy Északerdély tudja: Romániához kell tartoznia! Őszintén bevallotta azonban azt is, hogy Északerdély minden demokratája örült a román közigazgatás kivonásának, mert azok a gaztettek, amelyeket a Maniu-gárdisták követtek el a közigazgatás védőszárnyai alatt, valóban borzalmak voltak. Északerdély kész arra, hogy munkájával segítségére legyen Románia demokratikus újjáépítésének, ugyanakkor azonban kéri a román munkásságot, hogy Északerdélyt mind gazdasági, mind politikai téren segítse. Kitért az Északerdély közéletét dermesztő pénzügyi és közgazdasági nehézségekre is, kérte, hogy a kongresszus mondja ki egy nyersanyagelosztó bizottság felállításának szükségességét és ebbe északerdélyi szakembereket is nevezzenek ki.

Ezekután rátért annak a két nagyjelentőségű határozati javaslatnak a betérjesztésére és indoklására, amelyek Északerdélyt és az egész romániai magyarságot közelről érintik. Követelte a magyar munkatáborok azonnali feloszlását. "Küldünk mi munkásainkat helyett elődsi fasisztákat! Dolgoztassák azokat!" — mondotta nagy tapsok és éljenzés

közepette. Ezután rátért azokra az igazságtalanságokra, melyeket a dél-erdélyi hatóságok még mindig elkövetnek az ottlévő magyarok ellen s a munkásság nevében tiltakozott a fasiszmus ilyen megnyilatkozásai ellen. Befejezésül kérte az Északerdélyi Szakszervezeti Tanács felállítását.

Goldberger Miklós a háborús bűnösök vagyonának elkobzását és ennek a vagyonnak a fegyverszüneti feltételek végrehajtására való felhasználását javasolta, majd a román — magyar együttműködés nagy jelentőségét hangsúlyozta.

A nap harmadik nagyjelentőségű beszédét Párgoleanu Vasile, Doj vármegye kiküldöttje mondotta el 750 szervezett agrárproletár nevében. A földművelés nevében löbbsé felszólaltak már az Ekés Front képviselői közül, ez a szónok azonban a szakszervezetbe tömörülő földmunkásság nevében beszélt. Beszédét azzal kezdte, hogy amint a munkásság emlékezik Gr. vicára és Lupényre, úgy a földművelők sem felejtették el 1907-et, amikor a földművelők vérenek kiöntését határozták el a parlamentben. Határozati javaslatot terjesztett elő a földművelők kötelező társadalombiztosításáról. Beszédét a munkásság és földművelés összefogásának eltelésével fejezte be.

A kongresszus minden szónoka lelkes kifejezést adott Sztalin marsall és a Vörös Hadsereg iránti ragaszkodásának. Ilyenkor az egész terem egy emberként ugrott fel és tapsolva, éljenzve ünnepelte a felszabadító Vörös Hadsereget és nagy marsallját.

Megjelent a felszabadult Pest első napilapja

LONDON, január 31. A londoni rádió a debreceni Néplap alapján ismerteti azt az építőmunkát, amely a még fasiszta megszállás alatt levő Buda tőzszomszédságában megindult. Január 19-én már megjelent az első budapesti napilap, a "Szabadság". Első számának vezércikkében köszöntet mond Sztalin marsallnak és a Vörös Hadseregnek azért, hogy a felszabadulást lehetővé tette. Megjelent az utcákon a Magyar Függetlenségi Front kiáltványa is, amely a lakosságot felszólítja, hogy lásson hozzá a romok eltakarításához, kutassa ki azokat, akik a megszállás szörnyű napjai alatt fasiszta magatartást tanúsítottak és ezeket adja a hatóságok kezére. A demokrata ifjak megtartották első szabad gyűlésüket, az írók és képzőművészek pedig megalakították a Magyar Művészek Szabad Egyesületét.

Az angol rádió drámai felhívásban fordult Rundstaedthez

LONDON, január 30. Az angol rádió ma reggel drámai felhívással fordult Rundstaedttal tábornagynak, a nyugati úrvonal német főparancsnokához.

— Önhez fordulunk Feldmarsall Rundstaedt — hangzott a felhívás, majd kis szünet következett. — Önhez fordulunk egy órával a végső katasztrófa előtt. Önnek még megfelelő

számu csapatok állnak rendelkezésére. Ön még elháríthatja a veszélyt. Ön tisztában van azzal, hogy a további ellenállás teljesen céltalan és hogy ez a katonának és a lakosságnak csak újabb tízezreit áldozná fel. Öntől függ, hogy mi lesz Németország sorsa, Öntől várjuk a józan eszelekedést és Önt tesszük felelőssé ennek elmulasztásáért.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság rendeletére megszűnt a Tribuna Ardealului

KOLOZSVÁR, január 30. A főispáni hivataltól a következő értesítést kaptuk:

Miután a "Tribuna Ardealului" című napilapban állandó figyelmeztetés ellenére is olyan cikkek jelentek meg, melyek a Szövetséges Nemzetek érdekeibe ütköznek és nem felelnek meg a ma demokratikus érdekeink, a Szövetséges munkájának és az együttműködő összes demokratikus erőnek, melyek nagy erőfeszítéssel hurokolnak a fasiszmus megsemmisítésén, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság rendeletére a mai naptól kezdve megszűnik a "Tribuna Ardealului" című napilap.

Tizenöt millió menekült özönlik Berlin felé

MOSZKVA, január 30. Jermaszov, a szovjet rádió hírmagyarozója rámutat arra, hogy a német rádió és sajtó sopánkodik a mintegy 15 millió német menekült sorsa miatt, akik a kemény teiben kikerültek otthonukból és a reménytelen jövő felé haladnak. Jermaszov két tényt szögez le: megállapítja azt, hogy amikor a németek a jugoszlávokat, lengyeleket, görögöket és a többi meghódított országok népeit kizavarták otthonukból, egy szava sem volt ugyanennek a sajtónak, sőt még örvendeztek annak, hogy a háborút messze a határainkon túl folytathatják majd. Másodsorú leszögezi azt, hogy mindazért Hitler feléles, aki barbár eljárásával az egész világ gyűlöletét a német népre vonta. Évekig avval hitegette a németeket, hogy nyugodtan alhatnak, mert hazájuktól távol folyik a harc. Most ennek már vége. Ezentul kizárólag a Reich területén folyik a háború.

Más moszkvai jelentések arról számolnak be, hogy SS-csapatok feltartóztatják a menekülteket és visszatartják a munkaképeseket, hogy az erődítési munkálatoknál segítkezzenek. Több helyen összetűzések voltak a Volkssturm és az SS tagjai között.

Németországban kiadták a kiűritési rendeletet. Ennek értelmében majdnem egészen Berlinig ki kell üríteni Pomerániát és Poroszországot. Elsősorban az odrai Frankfürtot, Glogaut és Steint érinti a rendelet.

Ausztriában a magyar-német határon sok olyan magyar menekült torlódott össze, akit annakidején erőszakkal elcipeltek. Ezek most vissza akarnak térni Magyarországra. Az osztrák lakosság segítségükre siet azáltal, hogy elősegíti elrejtőzésüket és okmányokkal is ellátja őket.

Külföldiek

SAROLTA női divatszalon Szabadság-tér 4. szám alól Egyetem-utca 1. II. em. 4. alól átköltözött. 2991

A KERESKEDŐK EGYESÜLETE közli az összes börtön és e szakmába vágó kereskedőkkel, hogy I. hó 31-én, szerdán délután 5 órákor, valamint az összes virágkereskedők, temetkezési vállalatok és e szakmába vágó kereskedőkkel és érdekeltekkel, hogy február 1-én, csütörtökön délután 3 órákor hivatalos helyiségben, a Kereskedelmi és Iparkamara épületében nagylentőségű gyűlést tart, melyre mindenkitől pontos megjelenést kér. 3010

VÖRÖSRÉZ hengeres fűrdőkádat átveheti 1900 pengőért aki kérte. Árpád-ut 9. szám. 3008

FOGARASI LÁSZLÓ férfitiszabóságát megint személyesen vezeti. Karolina-tér 9. szám. 3022

HO- és sárcipőjavítást tökéletesen és gyorsan vállalunk. Ruggyanta vulkanizáló. Malom-utca 8. 3013

FUTAR indul Bukaresibe február 1-én. Megbízásokat vállalunk. "Express"-iroda, Dézsa György-utca 6. 3005

KICSÍ gyermekeket teljes ellátással elfogadok. Harkóné, Monostori-ut 31. szám. Gr. 3000

A PÁLINKAFŐZÉST megkezdjük. Jelentkezni Budai Nagy Antal-u. 63. 2975

ARUSZALLITÁST, költözéteket és mindennemű szállítást garantáltan és szakszerűen vállalok. Berde Mózes-utca 3. II. emelet. 2973

BARA LÁSZLÓ hölgyfodrászat régi munkáscsapat dolgozik és szíves partfogást kér. Karolina-tér 9. 2871

KALAPSZALONOMAT áthelyeztem Kosuth-utcaból Unió-utca 20. alá. Lakatos Sándorné. 2950

VILLAMOS szakszervezetet megnyitottam, kezelést és javítást vállalok. Rácz Sándor, Minorita-u. 5. 2478

2-3 GYEREK gondozását elvállalom. Érdeklődni Alkony-utca 45. alatt. 2950

SZATMARRA utazok, ügyeket elintézni válllok. Cim a kiadóban. 3000

KEREM azt az urat, aki Pásztohy Pálról hírt hozott, tudassa címét. Magyar-utca 47. szám. 2998

Prof. Dr. VERESS FERENC újból rendel börtön- és nem börtönöknek Kolozsvárt, Jókai-u. 3., 10-2-ig.

Szerkeszti BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVAN
Hivatalos órák 8-tól 12-ig.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eltassai utca 7.